

MODVS REPETENDAE LECTIO-

NIS, IN VSVM STVDIOSORVM PVERORVM EX ERAS. ROTTERODAMI SCRIPTIS COLLECTVS.

NOBILI, ET STVDIOSISSIMO ADOLESCENTI.
Osualdo ab Eck, M. Hieronymus Ziegler
S. D.

157

Vo exemplo, Osualde Nobiliss. & debeat, & cogetur huius Aca-
demiae iuuentus, suis studijs melius consulere, partim, quod Nobiliss. uir pater tuus, omnium
studiorum summus patronus sit, & promotor singularis partim, quod per te, omnium disciplinarum praeceptis abundes. Vnde non paruum calcar iuuentuti uterq;
esse solet. Quare, tuo nomine (nam ipse hijs nihil eges) haec qualiacumq; sunt praecepta, Ingolstadianae iuuentuti donamus. Tuum est, hunc paruum laborem boni
consulere, quæ plus ponderis, propter te habiturum, certus scio. Vale, & me patri uiro tam prudentiss. q. nobiliss. commenda. Datum Ingolstadij XIII. Kalendas
Aprileis. Anno M. D. XXXXI.

AD IUVENTVTEM INGOLTSTADIANAM.

Pernagni referre (studiosi iuuenes,) lectiones à praeceptoribus diligenter audire, easq; statim ruminare, & demum memoriter nosse, omnes docti testantur: quibus, ut expertis,
credendum, quis non putabit? Quæ autem ratione, Iuuentus rerum imperita, citius, faciliusq; ad ueram frugem studiorum suorum perueniat, multa præclara, præter ceteros so-
licitissimæ memoriæ D. ERASMVVS ROT. scripta reliquit, cui uni, non solum Germania, tanq. patria, uerum etiam, reliquæ nationes, in omni bonarum artium genere, plurimū debent.
Qui inter plura, quæ in rem puerorum esse possunt, optimum repetendæ lectionis modum, in libro de conscribendis epistolis, præscripsit, & docuit. Quem quidem ut omnibus stu-
diosis uobis pueris, quasi ad oculum obijceremus: placuit in hanc tabulam, de uerbo, ad uerba exscribere, atq; hoc suo ordine diligenter depingere. Ad quam tabulam, seu ad scopū quendam,
omnes tuos labores, quasi sagittas dirige: hinc enim tibi, in priuatis tuis studijs, uelut è diuite rerum aceruo, materiam repetendi lectiones, facile sumere potes. Hanc etiam, studiose puer,
tibi in pariete affixam esse uelim, ut illam sæpius, uel inuitus inspicias, & illa uicissim te subinde offitij tui admoneat. Ita facile fiet, ut, aut ERASMI autoritas, aut rei ipsius fructus,
(nobis enim nihil adscribimus) tibi ultro currenti calcar quodammodo addat. Quod si feceris, crede mihi, efficies, ut nunq. te laboris pœniteat, neq. nos instituti. Vale studiosa iuuentus, &
præscriptum gnauius sequere.

HAEC IGITVR PRIMA CVRA ESTO.

I.

Quam primum præceptorem nactus fueris, sic modis omnibus efficias: ut ille patris in te, tu filij uicissim affectum induas.

II.

Prælegenda à præceptore, preuide diligenter, priusq. ad audiendum accedas.

III.

Præceptoris attentum, & assiduum prebe, beneq. monenti obtempera: interpretantem non attentus modo, sed & audius auscultas.

IIII.

Lectionem auditam, continuo relegere: ita, ut uniuersam authoris sententiam, & institutum, paulo altius animo insigas.

V.

Non necessum est omnia, & singula audita à præceptoribus, memoriæ commendare: cum, & sit laboris maximus, & fructus prope nullus.

VI.

Deinde à calce rursus ad caput redibis, & singula uerba excurrere incipies: ea dumtaxat inquirens, quæ ad grammaticam curam attinent.

Velut,

Si quod uerbum { Obscurum. Ancipitis derivationis.
Heteroclitum. Anomalum. Nouum.
Obsol. tum. Inusitatum. Quod supinū habeat.
Quod præteritum faciat. Quos habeat maiores.
Quos nepotes Quam declinationem.
Quid significet, Etymologia.
Accentus. Genus. In summa omnia accidentia.

VII.

Hoc ubi diligenter egeris, rursus de integro percurrito: ea tamen potissimum inquirens, quæ faciunt

Ad { Rhetoricam.
Dialecticam.
Syntaxim.
Copiam.
Elegantiam.
Phrasim.

VIII.

Id ubi feceris, si quid concinnius dictum uidebitur, annotabis indice, aut asterisco in margine apposito: uel in enchiridion, quod semper sub manibus esse oportet, diligenter, & ordine scribito.

IX.

Si quid erit inter hæc omnia, quod te delectauerit uehementius, caue ne præter casam (ut aiunt) fugias, fige pedem, ac abs te ipso rationem exige, quare tantopere sis ea oratione delectatus, cur non ex cæteris quoque parem ceperis uoluptatem. Inuenies sine dubio, te acumine, aut exornatione aliqua oratoria, aut compositionis harmonia, aut alia quapiam causa commotum fuisse.

X.

Quod si inter legendum occurrat tibi, quod dignum notatu iudicabis: Id tamque thesaurum quendam animo diligenter reponendum ducito, ad usum scilicet, & imitationem. Puta.

Vel { Adagium. Sententia egregia.
Proverbium uetus, Historia.
Fabula. Similitudo. Apophthegma.
Epitheton. Synonyma.
Si breuiter, acute, aut alioqui ingeniose dictum uidebitur.

XI.

His omnibus diligenter curatis, ne pigeat rursus iterare. Nam hoc habent eruditorum uirorum summo ingenio, summis uigilijs elucubrata scripta, ut nullies relecta, magis, magisque placeant, & semper admiratori suo nouum miraculum ostendant, semperque denique inuenies aliquid, quod antea non animaduertisses.

XII.

Nec illud pretereundum est, ut semper tuos locos communes præ manibus habeas, quibus ceu custodi uigilantissimo mandabis, si inuenies quod spectabit.

Aut ad { Theologiam.
Iurisprudentiam.
Medicinam.
Philosophiam.
Artes liberales.
Polyticam.
Oeconomiam.
Virtutes.
Vitia, & id genus alias

XIII.

Id ubi persuadeas, nihil esse, in omni doctrina genere, ex quo non uel exemplum uiuendi, uel imago quedam, uel occasio sumi queat. Nam in aliorum pulchre ac turpiter factis, quid deceat, quid non, iuxta uidemus.

XIIII.

Hæc si feceris, iam uel obiter edidiceris, quod aliud egisti, tum demum si licet ad ediscendi laborem accedito, qui tum, aut nullus erit, aut certe perquam exiguus.

XV.

Post hæc restat, ut cum studiosis congregiaris, tuas annotationes in medium proferas: uicissimque illorum audias, alia laudabis, alia reprehendes, tua partim defendes, partim castigari permittes.

XVI.

Potremo quod in alijs laudasti, tuis in scriptis imitari conaberis. Nec sciscitari, si quid dubitabis, nec castigari, si quid errabis, sit pudor.

APPENDIX.

Imitatio quoque, conflictatio, & usus scribendi, dicendi, disputandi, tamque palestræ ingeniorum, nervos animi, tum ostendunt, tum excitant, tum adaugent. Secreta quidem studia à doctis laudantur, at ita ut postea, e latebris in harenam prodeamus, uirumque nostrarum periculum faciamus. Quamobrem (o puer) te hortor, moneo, & rogo, ut studiorum tuorum curam geras, ne cum omnia suppeditata sunt, tibi ipsi defuisse olim uidearis, & iterum Vale.

PLINIVS IVNIOR LIB: III. EPIST:

Omne perit tempus, quod non studio impartitur.

AD EANDEM IUVENTVTEM INGOLSTAD-

dianam, M. Hieron. Ziegleri carmen.

Grammaticus foelix, logica sphinx, ore disertus,
Præceptor Sophiæ, qui cupis esse nota.
His obseruatis Fabio, uel iudice iusto,
Nullius studium displicuisse potest.
Ergo age, quisquis amas dulces, pia numina, musas,
Credas hoc magnæ est fertilitatis opus.
Vsum iunge frequens, sine quo corrumpitur aurum,
Vsus uirtutis sedulitate comes.
Iuppiter ex usu quondam Deus, omnia rexit:
Misit & ex usu fulmina seuæ diu

Præceptore carens, nimium miser latus, usu.
Decidit in pelagus, non tamen artis egens.
Decidit, & phæton, quis temerarius ipse,
Viueret ille tamen, si prius usus erat.
Illorum exemplo, cautus ne parua relinques
Admoneo, factum non reuocare licet.
Tempora discedunt, tacitiq; senescimus omnes,
Ingenij, cura, parte superstes eas.
Nil pudeat discas, iustos agitatus in usus
Artis adhuc expers, hinc cito doctus eris.

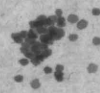
Ingolstadij, apud Alexandrum Weissenhorn.

M. Georgio Theodoro.

Accipe, quod oboro non uno nomine Georgi:
Plura darem, nisi mihi, plura regaret opus.

Programata, Littera
Confirmatoria, Bulla Indulg. &c.

INDEX

10

10

X
H
H
H
H

IX

C. P. HARRIS, Secy.

1

10